

29.06.2017

Kokousaika Torstai 29.06.2017 kello 8:30 - 10:50

Kokouspaikka Toinen linja 7, 4. krs. nh. Kuljettaja

Läsnä

Jäsenet

Rissanen, Laura	puheenjohtaja
Suoranta, Anu	varapuheenjohtaja
Harjanne, Atte	jäsen
Hillman, Perttu	jäsen
Karhu, Jessica	jäsen
Loman, Stefan	jäsen
Luoma, Tuomo	jäsen
Stranius, Leo	jäsen
Sutton, Kirsi Maria	jäsen

Muut

Judström, Yrjö	hallintojohtaja
Jurva, Toni	yksikön johtaja
Kuukankorpi, Arttu	yksikön johtaja
Lehmuskoski, Ville	toimitusjohtaja
Rajakallio, Karoliina	yksikön johtaja
Saarikoski, Juha	vs. yksikön johtaja
Sikkilä, Kaisa	viestintäassistentti
Hietala, Heli	lakimies
Koski, Mauri	asiantuntija

saapui 10:15, poistui 10:35, paikalla:
30 §

Puheenjohtaja

Laura Rissanen 21-32 §

Esittelijät

Ville Lehmuskoski	toimitusjohtaja 21-23 §
Karoliina Rajakallio	yksikön johtaja 24-25 §
Juha Saarikoski	vs. yksikön johtaja 26-28 §
Yrjö Judström	hallintojohtaja

29.06.2017

29-32 §

Pöytäkirjanpitäjä

Heli Hietala

lakimies
21-32 §

29.06.2017

§	Asia	
21	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
22	Asia/2	Tilannekatsaus HKL:n valmistautumisesta länsimetron käyttöönottoon
23	Asia/3	Neuvottelujen jatkaminen Bombardier Transportation Finland Oy:n kanssa koskien Variotram-raitiovaunujen hankintasopimusten sekä muutos- ja yhteistyösopimuksen purkamista yhteisymmärryksessä
24	Asia/4	HKL:n tavoiteohjelman esittely 2016-2024
25	Asia/5	HKL:n toimivalta, pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen järjestämisvastuut ja -roolit
26	Asia/6	Raide-Jokeri-projektin suunnittelusta vastaavan konsortion valinta
27	Asia/7	Raide-Jokeri-hankkeen projektitoimistoa varten tarpeellisten tilojen vuokraaminen pitkäaikaisella vuokrasopimuksella
28	Asia/8	M300-metrojunayksiköiden 302 ja 303 kolarikorjausten hankinta
29	Asia/9	Pohjoismaiden investointipankilta otetun lainan koron tarkistaminen
30	Asia/10	Yhteistyösopimuksen tekeminen Helsingin joukkoliikenteen pysäkkikatoista
31	Asia/11	Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat
32	Asia/12	Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

§ 21

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Karhun ja Hillmanin sekä varatarkastajiksi jäsenet Harjanteen ja Luoman.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.06.2017

Asia/2

§ 22

Tilannekatsaus HKL:n valmistautumisesta länsimetron käyttöönottoon

HEL 2017-002258 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi asiasta saamansa informaation.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Länsimetron rakentamisesta vastaa Länsimetro Oy, joka on Espoon ja Helsingin kaupunkien omistama yhtiö. Länsimetron 1. vaihe (Ruoholahdi – Matinkylä, 14 km) on viranomaistarkastusvaiheessa ja tämänhetkisen arvion mukaan metrolinnoitus voisi käynnistyä syyskuussa.

Länsimetron 2. vaiheen (Matinkylä – Kivenlahti, 7 km) rakennustöissä on käynnissä tunneleiden louhinta.

HKL ja Länsimetro Oy ovat 3.2.2017 tehneet sopimuksen Länsimetron metrojärjestelmän, -radan ja -asemien hallinnoinnista ja ylläpidosta niin, että

- Länsimetro Oy luovuttaa koko Länsimetron HKL:lle hallintaan, vastuulle ja hoitoon, ja
- HKL/Helsingin kaupunki ottaa huolehtiakseen koko länsimetron so. metrojärjestelmän, -radan sekä -asemien hallinnoinnin, ylläpidon, huollon ja valvonnan ja niihin liittyvän kehittämisen

Edellä tarkoitettu sopimusjärjestely perustuu HKL:n johtokunnan päätökseen 12.5.2016 (90 §) ja Länsimetro Oy:n ja Espoon vastaaviin pää-

29.06.2017

töksiin. Käytännössä sopimusjärjestely tarkoittaa, että HKL hoitaa Länsimetroa lähtökohtaisesti samalla tavalla kuin Helsingin metroa, yhtenä pääkaupunkiseudun metrojärjestelmänä. Yhteistyösopimuksen mukaisen luovutusjärjestelyjen valmistelu on edennyt niin, että Länsimetro Oy luovuttaa länsimetron asemat ja metroradat HKL:n hoitoon, huoltoon ja vastuulle näillä näkymin elokuun aikana.

HKL:n ja HSL:n välinen metron liikennöintiä koskeva sopimus kattaa myös länsimetron liikennöinnin. HKL on hankkinut liikennöintiä varten 20 metrojunaa (M300-sarja), joilla pystytään hoitamaan myös 2. vaiheen liikenne. Ennen 2. vaiheen käyttöönottoa junamäärä mahdollistaa vanhempien M100- ja M200-junien peruskorjauksen.

HKL:n organisaatio on varautunut länsimetron liikenteen aloittamiseen 15.8.2016 ja valmius liikenteen aloittamiseen on hyvä. Viimeiset perehdytykset HKL:n henkilöstölle suoritetaan sen jälkeen, kun HKL on vastaanottanut radan ja asemat hoitoonsa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 07.03.2017 § 35

HEL 2017-002258 T 08 00 02

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi asiasta saamansa informaation.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

29.06.2017

Asia/3

§ 23

Neuvottelujen jatkaminen Bombardier Transportation Finland Oy:n kanssa koskien Variotram-raitiovaunujen hankintasopimusten sekä muutos- ja yhteistyösopimuksen purkamista yhteisymmärryksessä

HEL 2017-007638 T 03 01 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n jatkamaan ot-sikkoasiassa Bombardier Transportation Finland Oy:n kanssa käytäviä neuvotteluja koskien yhteisymmärryksessä tapahtuvaa Variotram-raitiovaunujen hankintasopimusten ja muutos- ja yhteistyösopimuksen purkamista edellyttäen, että yhteisymmärrys purkamiseen liittyvien kompensatiotoimitusten sisällöstä saavutetaan viimeistään viikolla 27/2017.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Yrjö Judström, hallintojohtaja, puhelin: 310 34986
yrjo.judstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 17 k., JulKL 24 § 1 mom 20 k.)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Hallintojohtaja
Kalustopäällikkö
Lakimies
Projekti-insinööri
Toimitusjohtaja

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Esittelijän perustelut ovat luettavissa liitteessä 1.

29.06.2017

Asia/3

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Yrjö Judström, hallintojohtaja, puhelin: 310 34986
yrjo.judstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 17 k., JulkL 24 § 1 mom 20 k.)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Hallintojohtaja
Kalustopäällikkö
Lakimies
Projekti-insinööri
Toimitusjohtaja

29.06.2017

Asia/4

§ 24 HKL:n tavoiteohjelman esittely 2016-2024

HEL 2017-003581 T 00 01 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi saamansa informaation.

Käsittely

Merkittiin, että esittelijä tarkisti esityksensä otsikon kuulumaan "HKL:n tavoiteohjelman esittely 2016-2024".

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Selostus asiasta kokouksessa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 23.05.2017 § 92

29.06.2017

Asia/4

HEL 2017-003581 T 00 01 01

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi asiasta saamansa informaation.

30.03.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Markus Keisala, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 35838
markus.keisala(a)hel.fi

29.06.2017

Asia/5

§ 25

HKL:n toimivalta, pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen järjestämistä vastuut ja -roolit

HEL 2017-007563 T 08 00 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi saamansa informaation.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Selostus asiasta kokouksessa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.06.2017

Asia/6

§ 26

Raide-Jokeri-projektin suunnittelusta vastaavan konsortion valinta

HEL 2017-007065 T 02 08 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti valita Raide-Jokeri-projektin suunnittelusta vastaavaksi osapuoleksi Ramboll Finland Oy:n, Sito Oy:n sekä VR Track Oy:n muodostaman konsortion.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti edellä olevan mukaisesti oikeuttaa HKL:n tarpeellisten jatkoneuvottelujen jälkeen tekemään Raide-Jokeri-projektin suunnittelusta allianssimallin laskutusperiaatteita noudattavan toimeksiantosopimuksen Ramboll Finland Oy:n, Sito Oy:n ja VR-Track Oy:n muodostaman konsortion kanssa Raide-Jokeri-projektin toteuttajan valintaan asti.

Vielä johtokunta merkitsee tiedoksi, että kyseessä olevan hankintapäätöksen täytäntöönpano edellyttää, että Espoon kaupunki tekee asiassa Helsingin ja Espoon kaupunkien Raide-Jokeria koskevan yhteistyösopimuksen mukaisesti vastaavan sisältöisen päätöksen.

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Juha Saarikoski, projektijohtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Laaturjousten arviointi
- 2 Laatu ja hinta

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Liite 1 Liite 2
Kirjanpito	Liite 1 Liite 2
Sopimussihteeri	Liite 1 Liite 2

29.06.2017

Asia/6

Toimitusjohtaja	Liite 1
	Liite 2
Hallintojohtaja	Liite 1
	Liite 2
Projektijohtaja	Liite 1
	Liite 2
Tarjoajat	Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
	Liite 1
	Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankintailmoitus ja tarjoajien valinta

Raide-Jokeri-projektin hankesuunnitelma on hyväksytty Helsingin kaupunginvaltuustossa 15.6.2016 (§ 178) ja Espoon kaupunginvaltuustossa 13.6.2016 (§ 84).

Valtio osallistuu Raide-Jokerin kokonaiskustannuksiin tekemiensä päätösten mukaisesti 30 %:lla tai enintään 84 milj. eurolla.

Helsingin ja Espoon kaupunkien Raide-Jokerin suunnittelusta ja toteuttamisesta 9.2.2016 tekemän yhteistyösopimuksen perusteella Raide-Jokerin infrastruktuurin käytännön suunnittelusta ja toteuttamisesta vastuussa oleva HKL:n organisaatioon kuuluva Raide-Jokeri-projekti on käynnistänyt Raide-Jokerin suunnittelijatahon kilpailutuksen valtuustojen hyväksymän hankesuunnitelman mukaisesti ja hankinta on edennyt seuraavasti:

Hankinnasta on 13.3.2017 julkaistu hankintailmoitus (nro 2017-006558) sähköisessä ilmoituskanava Hilmassa. Hankinta on toteutettu erityalojen hankintalain mukaisesti neuvottelumenettelynä. Hankinta sisältää Raide-Jokeri-projektiin liittyvien keskeisten suunnittelutehtävien johtamisen, toteuttamisen ja mahdolliset alihankinnat yhteistyössä tilaajan ja myöhemmin valittavien toteuttajien kanssa.

Raide-jokeri-projekti tullaan toteuttamaan yhtenä projektiallianssina. Alianssi muodostetaan toteuttajien valinnan jälkeen, jolloin tilaaja, suunnittelija ja toteuttaja käynnistävät yhdessä hankkeen kehitysvaiheen.

Hankintaa ei ole jaettu osiin, koska hankkeen riskien, aikataulun ja kustannusten hallinta muodostuisi erittäin vaikeaksi tämän laajuisessa hankkeessa.

Osallistumishakemuksia saatiin määräaikaan 10.4.2017 klo 12:00 mennessä yhteensä kolme (3) kappaletta seuraavilta ryhmittymiltä:

- Täyskäsi: Destia Oy, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, Saanio & Riekkola Oy, Finnmap Infra Oy, Sweco Rakennetekniikka Oy, Sweco Ympäristö Oy, Arkkitehtitoimisto CJK Oy
- Raideri: Pöyry Finland Oy, WSP Finland Oy, Ratatek Oy
- Ramboll, Sito, VR Track: VR Track Oy, Sito Oy, Ramboll Finland Oy

Kaikki osallistumishakemuksen määräaikaan mennessä jättäneet ryhmittymät täyttivät asetetut soveltuvuusvaatimukset ja ne valittiin kaikki tarjouskilpailuun. Valinnasta tehtiin toimitusjohtajan päätös 19.4.2017 § 35.

Tarjouskilpailu

Tarjouskilpailuun valituille ryhmittymille toimitettiin valintapäätös, neuvottelukutsut ja ensimmäinen lisäkirje 20.4.2017. Kutsussa tarjoajille varattiin mahdollisuus tehdä tarjouspyyntöaineistoa koskevia kysymyksiä ja täsmennyksiä 24.4.2017 mennessä sekä osallistua 26.4.2017 ja 28.4.2017 hankintaprosessin ja tarjouspyyntöaineiston esittelytilaisuuksiin. Lisäksi tarjoajia pyydettiin toimittamaan sopimuksia ja kaupallista mallia koskevat kysymykset ja täsmennyspyynnöt sekä ilmoittamaan tarjousneuvotteluihin osallistuvat henkilöt 3.5.2017 mennessä.

Tarjousneuvottelut järjestettiin kunkin tarjoajan kanssa erikseen kahtena eri päivänä 8.-10.5.2017 ja 29.-31.5.2017 Tarjousneuvottelut toteutettiin kehitystyöpajoina ja niiden yhteydessä järjestettävänä neuvotteluna. Kehitystyöpajoissa tilaaja arvioi samalla tarjoajien projektinjohto- ja yhteistoimintakykyä (1. Avainhenkilöiden kyky toimia allianssissa).

Kehitystyöpajoissa käynnistettiin tilaajan ja tarjoajien välinen integrointi, kehitettiin hanketta ja sen toteutustapaa, laadittiin suunnitelma-case, joka palautettiin osana tarjousta ja tarkennettiin laatutarjouksen osaa 2.3 tietomallisuunnitelma.

Kehitystyöpajojen rinnalla järjestettiin sopimuksia ja kaupallista mallia koskevat neuvottelut, joilla varmistettiin, että kaikki osapuolet ymmärtävät allianssisopimuksen ja sen kaupallisen mallin samalla tavalla ja kaikki sitoutuvat niihin.

Tarjouspyyntöä tarkennettiin toisella lisäkirjeellä 15.5.2017, jonka jälkeen tarjoajat palauttivat tarjoustensa toiset osat.

29.06.2017

Lopullinen tarjouspyyntö ja kolmas lisäkirje tarjoajille toimitettiin tarjousneuvotteluiden päätyttyä 31.5.2017

Tarjoajat laativat ja palauttivat laatutarjouksensa kolmessa eri vaiheessa seuraavasti:

- 2.4 suunnitelma-case ensimmäisissä kehitystyöpajoissa 8.-10.5.2017
- 2.1 allianssin käynnistämisen- ja kehittämissuunnitelma sekä 2.3 tietomallisuunnitelma 22.5.2017. Lisäksi tarjoajille varattiin vielä toisissa kehitystyöpajoissa 29.-31.5.2017 mahdollisuus tietomallisuunnitelmien päivittämiseen
- 2.2 suunnittelun toimintatavat 7.6.2017.

Kaikki jätetyt tarjoukset hyväksyttiin tarjouspyynnön mukaisina.

Palkkiotarjoukset jätettiin 7.6.2017.

Tarjousten arviointi

Tarjoajien projektinjohto- ja yhteistoimintakyvyn sekä tarjousten arvioinnista vastasi tilaajan arviointiryhmä, jonka jäsenet olivat:

- Juha Saarikoski, Raide-Jokeri-projekti/HKL
- Nina Sundell, Yhteiset palvelut/HKL
- Ville Reihe, Helsingin kaupunki
- Mauri Möttönen, Espoon kaupunki
- Pauliina Kuronen, Espoon kaupunki

Tarjoajien projektinjohto- ja yhteistoimintakyvyn arvioinnista pyydettiin erikseen asiantuntijalausunto, jonka laativat Ritva Pöntinen ja Panu Savolainen Oiva-Akatemiasta.

Tarjoukset arvioitiin tarjouspyynnössä esitetyin vertailuperustein, joita olivat:

- allianssikyvykyys 20 %
- kyky tuottaa arvoa rahalle 55 %
- palkkioprosentti 25 %

Tarjousten laatua ja tarjoajien projektinjohto- ja yhteistoimintakykyä koskevat osat arvioitiin tilaajan arviointiryhmän toimesta 23.5., 24.5., 5.6., 8.6. ja 9.6.2017, jonka jälkeen laatupisteet laskettiin yhteen ja vahvistettiin 12.6.2017.

Laatupisteiden arvioinnin päätyttyä tilaajan arviointiryhmä avasi palkkiotarjoukset ja laski laatu- ja hintapisteet yhteen.

Tarjoajien laatu- ja hintapisteet ovat seuraavat:

	Täyskäsi	Raideri	Sito, VR ja Ramboll
Kyky toimia allianssissa	8,97	13,21	14,67
Kyky tuottaa arvoa rahalle			
- allianssin käynnistämisen ja kehittämissuunnitelma	5	7,5	8
- suunnittelun toimintatavat	13,8	11,25	13,1
- tietomallisuunnitelma	9	9,3	11,7
- suunnitelma-case	4,8	6	4,2
Laatu yhteensä	41,57	47,26	51,67
Laatupisteet skaalattuna	60,34	68,6	75
Hintapisteytys (Palkkio-%)	25	24,33	22,42
Pisteet yhteensä	85,34	92,23	97,42

Päätös suunnittelijan valinnasta

Tarjouspyynnön mukaisin vertailuperustein parhaat pisteet tarjouskilpailussa on saanut ryhmittymä Ramboll Finland Oy, Sito Oy ja VR Track Oy, joka esitetään valittavaksi Raide-Jokeri-projektin suunnittelusta vastaavaksi osapuoleksi.

Tarjouskilpailusta/tarjouskilpailuun osallistumisesta ei makseta tarjouspalkkioita.

Tilaaaja tarkistaa tarjouskilpailun voittaneelta tarjoajalta / jokaiselta tarjousryhmittymän yritykseltä Tilaaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006, "tilaajavastuulaki") 5 §:ssä ja 5a §:ssä tarkoitetut tiedot ennen hankintasopimuksen tekemistä.

Helsingin kaupunki (HKL) ja Espoon kaupunki ovat tehneet 9.12.2016 yhteistyösopimuksen Raide-Jokerin suunnittelusta ja toteuttamisesta Helsingin ja Espoon kaupunkien yhteishankkeena. Yhteistyösopimuksella muun ohessa on sovittu, että yhteistyösopimuksen keskeisiä periaatteita on Espoon ja Helsingin kaupunkien yksimielinen päätöksenteko. Projektivastuu on HKL:n organisaatioon kuuluvalla Raide-Jokerin projektiorganisaatiolla ja Espoon kaupungin puolella teknisenä ympäristötoimen toimialalla.

29.06.2017

Päätökset, jotka Raide-Jokeri-projektissa edellyttävät kuntien toimivaltaisten toimielinten tai viranhaltijoiden hyväksyntää tehdään projektissa tehdyn tarpeellisen ja riittävän valmistelun jälkeen kaupunkien omissa organisaatioissa niissä noudatettavien tavanomaisten päätöksentekomenettelyjen mukaan.

Edellä olevan perusteella nyt kyseessä oleva Raide-Jokerin suunnittelijaryhmittymän valinta edellyttää toimivaltaisen viranomaisten hankintapäätöksen sekä HKL:n johtokunnassa että Espoon toimielimissä.

Raide-Jokeri-projekti organisaatio on valmistellut asian päätöksentekoa varten sekä HKL:n johtokunnassa että Espoon toimielimissä.

Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on edellä olevan perusteella, että Espoon kaupunki tekee vastaavan sisältöisen päätöksen asiassa.

Sopimussuhde tarjouskilpailun voittajan kanssa ei synny vielä tämän päätöksen perusteella, vaan vasta allekirjoitetulla sopimuksella. Johtokunnan päätös oikeuttaa HKL:n tekemään toimeksiantosopimuksen valitun konsortion kanssa allianssin laskutusperiaatteita noudattaen niin, että tämä sopimus on voimassa Raide-Jokeri-projektin toteuttajavalintaan asti.

Johtokunnan nyt tekemällä Raide-Jokerin suunnittelijakonsortion valintapäätöksellä ei ole vaikutusta Raide-Jokerin suunnittelusta annettujen tarjousten voimassaoloon ja niiden voimassaolo päättyy tarjouspyynnössä ja tarjouksissa esitetyn mukaisesti 7.2.2018.

Raide-Jokeri-projekti tulee järjestämään kaikille tarjouskilpailuun osallistuneille palautetilaisuudet hankintaprosessista ja sen tuloksista 4.7.2017.

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Juha Saarikoski, projektijohtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Laaturajousten arviointi
- 2 Laatu ja hinta

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaituksen johtokunta

29.06.2017

Asia/6

Otteet

Ote

Hankinta

Kirjanpito

Sopimussihteeri

Toimitusjohtaja

Hallintojohtaja

Projektijohtaja

Tarjoajat

Otteen liitteet

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Liite 1

Liite 2

29.06.2017

Asia/7

§ 27

Raide-Jokeri-hankkeen projektitoimistoa varten tarpeellisten tilojen vuokraaminen pitkäaikaisella vuokrasopimuksella

HEL 2017-007483 T 10 01 04

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n solmimaan Rai-de-Jokeri-hankkeen projektitoimistoa varten tarpeellisten tilojen vuokraamisesta NREP Oy:ltä osoitteessa Valimotie 1 omistamasta kiinteistöstä seuraavasti:

- vuokrattavien toimistotilojen kokonaispinta-ala on 1214,5 m²,
- kokonaisvuokra vuokrattavista tiloista on 17.610,25 euroa/kk (ilman alv) niin, että vuokraan lisätään maksettaessa kulloinkin voimassaoleva arvonnalisävero,
- vuokrasopimus on voimassa määräaikaisena jaksolla 1.8.2017-31.7.2022 ja sen jälkeen toistaiseksi voimassa olevana kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla ja
- muutoin tila vuokrataan vuokrasopimuksesta tarkemmin ilmenevin ehdoin.

Vielä johtokunta päätti merkitä tiedoksi, että vuokrauspäätös tehdään ehdolla, että kansliapäällikkö antaa liikenneliikelaitokselle valtuuden valmistella vuokrasopimus edellä olevan vuokrauspäätöksen mukaisesti.

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Lotta Koski-Lammi, projektipäällikkö, puhelin: 310 34942
lotta.koski-lammi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrasopimusluonnos Valimotie.pdf
- 2 Liite 1 Pohjapiirustus luonnos 21.6.2017.pdf
- 3 Liite 2 Vuokranantajan ja Vuokralaisen muutostyöt luonnos.pdf
- 4 Liite 3 Pukukaapit luonnos.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.06.2017

Asia/7

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Yksikön johtaja	Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Hankintapäällikkö	Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Hankepäällikkö	Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Infrapäällikkö	Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Tilakeskus	Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Raide-Jokeri on Helsingin Itäkeskuksen ja Espoon Keilaniemen välille rakennettava pikaraitiolinja, joka toteutetaan Helsingin ja Espoon kesken yhteishankkeena sen mukaan kuin Helsinki ja Espoo ovat asiasta Raide-Jokerin suunnittelusta ja toteuttamisesta tehdyllä yhteistyösopimuksella 9.12.2016 päättäneet.

Raide-Jokeri -hankkeessa on päätetty toteuttaa projekti allianssi-mallilla, jonka keskeisiin toteuttamisperiaatteisiin kuuluu, että tilaajan, suunnittelijan ja toteuttajan henkilöstö työskentelee yhteisessä projektitoimistossa.

Raide-Jokerin nykyinen projektitoimisto on HKL:n tilassa suunniteltu noin 10 henkilölle. Projektin toteutusaikainen tilatarve koskee jopa 100

29.06.2017

henkilöä, kun myös kaikki suunnittelijaryhmittymän ja toteuttajaryhmittymän henkilöt tulevat projektitoimiston tiloihin työskentelemään.

Projektitoimiston tilakustannukset ovat osa Raide-Jokerin kustannuksia ja ne jaetaan Helsingin ja Espoon kesken edellä mainitun Raide-Jokerin suunnittelun ja toteuttamista koskevan yhteistyösopimuksen periaatteiden mukaisesti.

Valtio osallistuu Raide-Jokerin kokonaiskustannuksiin tekemiensä päätösten mukaisesti 30 %:lla tai enintään 84 milj. eurolla.

Raide-Jokeri -hankkeelle ei ole löytynyt allianssityöskentelyyn soveltuvaa ja kooltaan ja sijainniltaan sopivaa tilaa kaupungin omasta kiinteistökannasta niin, että se sijoittuisi tulevan Raide-Jokerin ja nykyisen bussilinjan 550 läheisyyteen.

NREP Oy on tarjonnut Raide-Jokeri -hankkeelle toimistotilojen vuokrausta pitkäaikaisella sopimuksella esityslistan liitteenä olevan vuokrasopimusluonnoksen ehtojen mukaisesti. HKL katsoo, että tila on sijainniltaan erinomainen ja saavutettavissa eri kulkumuodoilla. Tila on lisäksi vertailussa olleista tiloista vuokrakustannuksiltaan edullisin. Tilan vuokratasoa voidaan pitää kohtuullisena myös (alueella keskineliöhinta toimistotiloista on noin 13 euroa/m²/kk).

Raide-Jokerin tarpeet edellyttävät, että vuokra-aika alkaa 1.8.2017 lukien ja on voimassa 31.7.2022 saakka. Vuokra on yhteensä 17.610,25 euroa/kk eli 14,50 euroa/m²/kk lisättyinä arvonlisäverolla. Vuokran määrä on kokonaisuudessaan sidottu elinkustannusindeksin muutokseen.

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Lotta Koski-Lammi, projektipäällikkö, puhelin: 310 34942
lotta.koski-lammi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrasopimusluonnos Valimotie.pdf
- 2 Liite 1 Pohjapiirustus luonnos 21.6.2017.pdf
- 3 Liite 2 Vuokranantajan ja Vuokralaisen muutostyöt luonnos.pdf
- 4 Liite 3 Pukukaapit luonnos.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

29.06.2017

Asia/7

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Yksikön johtaja	Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Hankintapäällikkö	Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Hankepäällikkö	Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Infrapäällikkö	Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Tilakeskus	Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4

§ 28

M300-metrojunayksiköiden 302 ja 303 kolarikorjausten hankinta

HEL 2017-007590 T 02 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tilamaan suora-hankintana M300-metrojunayksiköiden 302 ja 303 kolarikorjaukset Construcciones y Auxillarde Ferrocarriles, S.A:lta (CAF) CAF:n tarjouksen (20.6.2017) mukaisesti yhteensä enintään 682.253,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Markku Laaksonen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 70613
markku.laaksonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Suunnitteluinsinööri
Yksikön johtaja

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Metrojunayksikkö 302 vaurioitui koekäytössä, kun se törmäsi Itäkeskuksen metroasemalle pysäköityyn harjoitusajossa olleeseen metrojunaan 27.7.2016. Metrojunayksikkö 303 vaurioitui, kun ratakuorma-auto törmäsi siihen Koivusaaren metroasemalla 25.8.2016. Molempien metrojunayksiköiden palauttaminen liikenteeseen edellyttää korjauksia.

Metrojunayksiköstä 302 korjataan koriin syntyneitä vaurioita A-vaunun kyljestä sekä lattiasta. Lisäksi korvataan vaurioituneet kaapeloinnit uusilla, vaihdetaan rikkoutuneet ikkunat ja korjataan sisustukseen syntyneet vauriot ohjaamossa ja lattiassa. Etummaisesta telistä korjataan raiteelta putoamisesta aiheutuneet huomattavat vauriot. Kaapelointien

uusiminen edellyttää lisäksi testejä, joilla varmistetaan kytkentöjen oikeellisuus sekä junan turvallinen toiminta.

Junasta 303 joudutaan vaihtamaan koko lasikuituinen keulaosa, joka vaurioitui ratakuorma-auton ja tavaravaunun törmäämisestä junan keulaan. Lisäksi korjataan vaunujen välinen kytkin, joka vaurioitui törmäyksessä. Keulaosa sisältää suuret määrät kaapelointeja ja tekniikkaa, jotka liittyvät olennaisesti junan ohjaukseen, joten juna vaatii korjausten jälkeen laajat testaukset.

Metrojunayksiköiden korjauskustannukset rahoitetaan Helsingin kaupungin vakuutusrahastosta, josta HKL maksaa vuosittain vakuutusrahastomaksuja mm. liikkuvasta kalustosta.

CAF:lla on junan valmistajana paras tuntemus junista sekä valmiit kontaktit alihankkijoihin, joilta korvaavat osat hankitaan. Lisäksi junien yleistakuuajan jatkuminen edellyttää, että metrojunayksiköiden korjauksen suorittaa metrojunayksiköiden alkuperäinen toimittaja. Vaunukorjauksen tilaaminen CAF:lta varmistaa, että metrojunayksiköt 302 ja 303 ovat edelleen entisin ehdoin hankintasopimuksen takuehtojen piirissä.

Erityisalojen hankintalain mukainen suorahankintaperuste:

Erityisalojen hankintalaki 1398/2016 43 §, mom 2: "teknisistä, taiteellisista tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvistä syistä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan."

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Markku Laaksonen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 70613
markku.laaksonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Suunnitteluinsinööri
Yksikön johtaja

29.06.2017

Asia/9

§ 29

Pohjoismaiden investointipankilta otetun lainan koron tarkistaminen

HEL 2017-007469 T 02 05 04

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä Pohjoismaiden investointipankin (NIB) tarjouksen 14.6.2017 oikeuttaa HKL:n tarkistamaan Pohjoismaiden investointipankilta vuonna 2009 nostetun 30 milj. euron lainaehjoja korkomarginaalin osalta seuraavasti:

- uusi tarkistettu korkomarginaali on 0,12 % ja tulee voimaan 15.8.2017
- uusi tarkistettu marginaali on voimassa kymmenen vuotta 15.8.2027 asti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Kaupunginkanslia, rahoitusasiantuntija

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginjohtaja päätti 31.8.2009 (4178 §), että HKL voi nostaa Pohjoismaiden investointipankilta (NIB) 50 milj. euroa lainaa. Lainan nostot tapahtuivat kahdessa erässä: ensimmäinen 30 milj. euron nosto vuonna 2009 ja toinen 20 milj. euron nosto vuonna 2011.

29.06.2017

Korkomarginaalin muutos koskee ensimmäistä nostoa. Kyseisen lainan korkomarginaali on tällä hetkellä 0,35 % ja korko on sidottu 6 kk:n euribor-korkoon. Tällä hetkellä lainan kokonaiskorko on 0,11 %.

Lainaehdojen mukaan nykyisen korkomarginaalin voimassaolo loppuu 15.8.2017. NIB on toimittanut HKL:lle tarjouksen uudesta korkomarginaalista. Tarjouksessa on neljä eri vaihtoehtoa: kiinteä korkomarginaali 5, 10, 15 tai 20 vuodelle. HKL on yhdessä kaupunginkanslian varainhallintayksikön kanssa arvioinut eri vaihtoehtoja ja päättänyt 10 vuoden korkokautteen. Marginaali on 0,12 % ja korko on sidottu 6 kk:n euribor-korkoon. Ehtojen mukaan lainan korko on aina vähintään korkomarginaalin suuruinen.

Lainapääomaa on jäljellä 24,9 milj. euroa 15.8.2017. Jos 6 kk:n euribor-korko pysyy negatiivisena marginaalin vaihdoksen jälkeen seuraavan vuoden, maksetaan lainasta korkoa noin 30.000 euroa 15.8.2017 - 14.8.2018 välisenä aikana.

NIB:n tarjous on nähtävillä johtokunnan kokouksessa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Kaupunginkanslia, rahoitusasiantuntija

§ 30

Yhteistyösopimuksen tekeminen Helsingin joukkoliikenteen pysäkkikatoksista

HEL 2017-007472 T 02 08 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) JCDecaux Finland Oy:n (JCDecaux) tekemän tarjouksen pohjalta neuvottelemaan ja tekemään yhteistyösopimuksen kahdenkymmenen (20) vuoden sopimuskaudeksi pysäkkikatosten suunnittelusta, toteutuksesta, ylläpidosta ja niiden käyttämisestä ulkomainontaan (Sopimus) JCDecaux'n kanssa seuraavasti:

- Yhteistyösopimus tulee voimaan, kun molemmat osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja on voimassa 31.12.2037 asti.
- JCDecaux peruskorjaa kustannuksellaan nykyisin käytössä olevat pysäkkikatokset (1456 kpl) siten, että kaikki pysäkkikatokset on peruskorjattu 31.10.2019 mennessä.
- JCDecaux vastaa koko sopimuskauden ajan pysäkkikatosten huollosta ja kunnossapidosta sekä pysäkkikatosten valaistukseen ja mainontaan kuuluvan sähköenergian kustannuksista.
- Pysäkkikatokset ovat koko sopimuskauden ajan JCDecaux'n omaisuutta, mutta siirtyvät sopimuskauden jälkeen HKL:n omistukseen.
- JCDecaux maksaa HKL:lle sopimuskauden aikana vuokrana pysäkkikatosten mainospaikoista yhteensä vähintään 83.601.961,42 euroa (alv 0 %) seuraavasti:
 - JCDecaux maksaa vuokrana HKL:lle staattisten mainospaikkojen bruttomediamyynnistä HKL:lle viideltä (5) ensimmäiseltä sopimusvuodelta 35 %, kuitenkin niin, että vuokra kyseiseltä ajalta on vähintään 12.749.898,39 euroa (alv 0 %).
 - JCDecaux maksaa vuokrana HKL:lle digitaalisten mainospaikkojen bruttomediamyynnistä HKL:lle viideltä (5) ensimmäiseltä sopimusvuodelta 3 %, kuitenkin niin, että vuokra kyseiseltä ajalta on vähintään 346.742,41 euroa (alv 0 %).
 - JCDecaux maksaa vuokrana HKL:lle staattisten mainospaikkojen bruttomediamyynnistä HKL:lle viideltätoista (15) viimeiseltä sopimusvuodelta 51 %, kuitenkin niin, että vuokra kyseiseltä ajalta on vähintään 68.163.186,82 euroa (alv 0 %).
 - JCDecaux maksaa vuokrana HKL:lle digitaalisten mainospaikkojen bruttomediamyynnistä HKL:lle viideltätoista

29.06.2017

(15) viimeiseltä sopimusvuodelta 3 %, kuitenkin niin, että vuokra kyseiseltä ajalta on vähintään 2.342.133,80 euroa (alv 0 %).

Vielä johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tilamaan yhteistyösopimuksen perusteella lisä- ja muutostöitä (lisäkatoksia ym.) yhteistyösopimuksen hinnaston ja muiden ehtojen mukaisesti sopimuskaudella enintään 2.110.000,00 eurolla.

Lisäksi johtokunta päätti, että johtokunnan eri päätöksellä yhteistyösopimusta voidaan jatkaa sopimuskauden jälkeen yhden kerran enintään viideksi (5) vuodeksi (Optiokausi) edellä mainittujen ja yhteistyösopimuksessa vielä yksityiskohtaisesti kirjattujen sopimusehtojen mukaisesti ja lisäksi JCDecaux:n HKL:lle maksaman vuokran osalta seuraavasti:

- JCDecaux maksaa HKL:lle optiokauden aikana vuokrana pysäkkikatosten mainospainospaikoista yhteensä vähintään 29.249.856,08 euroa (alv 0 %) seuraavasti:
 - JCDecaux maksaa vuokrana HKL:lle staattisten mainospaikkojen bruttomediamyynnistä HKL:lle Optiokaudella 55 %, kuitenkin niin, että vuokra kyseiseltä ajalta on vähintään 28.043.615,07 euroa (alv 0 %)
 - JCDecaux maksaa vuokrana HKL:lle digitaalisten mainospaikkojen bruttomediamyynnistä HKL:lle Optiokaudella 3 %, kuitenkin niin, että vuokra kyseiseltä ajalta on vähintään 1.206.241,01 euroa (alv 0 %).

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Jan Koskenmäki, projektipäällikkö, puhelin: 310 35399
jan.koskenmaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Tarjoajat
Hankinta

Otteen liitteet
Liite 1
Liite 1

Projektipäällikkö
Rakennusmestari

Liite 1
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinta perustuu tarjouskilpailuun 40H/16, jossa JCDecaux'n tarjous oli kokonaistaloudellisesti edullisin.

Hankinnan tarkoituksena oli kilpailuttaa HKL:n hallinnoimien pysäkkikatosten suunnittelu, toteutus, ylläpito ja niiden käyttäminen ulkomainonnassa. Hankinnan lähtökohtana oli mm.:

- Hankintaan sisältyvät kaikki Helsingin alueella sijaitsevat joukkoliikenteen pysäkkikatokset, yhteensä n. 1500–1600 kpl.
- Hankintaan kuuluu, että pysäkkikatoksia voidaan täydentää koko sopimuskauden ajan joukkoliikenteen tarpeiden kehityksen edellyttämällä tavalla.
- Tarjoajan tulee esittää peruskatosmalleista poikkeava korkeatasoinen pysäkkikatosmalli, jota voidaan mahdollisesti käyttää matkustajamääriltään suurien linjojen vaihtopisteissä.
- HKL varautuu investointivaiheessa myös osallistumaan investointiin enintään 5 milj. eurolla.
- Sopimuskauden aikana operaattorin tulee huoltaa katoksia ja pitää ne HKL:n edellyttämää palvelutasoa vastaavassa kunnossa.
- Operaattori vastaa katosten valaistukseen ja mainontaan kuluvaan sähköenergian kustannuksista (muutos nykytilanteeseen: pysäkkikatosten energiakustannukset HKL:lle vuonna 2016 n. 245.000 euroa).
- Sopimuskauden aikana operaattori voi käyttää katoksia ulkomainontaan ja saa mainospaikkojen vuokrauksesta kertyvät tulot.
- Hankkeen toteutusmalliin voi sisältyä myös pysäkkikatosoperaattorin HKL:lle mainonnan tuloista suorittama maksuosuus.

Hankesuunnitelma

Liikenneliikelaitoksen johtokunta on hyväksynyt pysäkkikatosten toteutuksen hankesuunnitelman 9.6.2016 (§ 115) siten, että hankkeeseen sisältyvät kaikki Helsingin alueella sijaitsevat joukkoliikenteen pysäkkikatokset, yhteensä n. 1500–1600 kpl.

HKL käynnisti pysäkkikatosten toteutuksen kilpailutuksen hankesuunnitelman mukaisesti ja hankinta on edennyt seuraavassa kuvatulla tavalla.

Markkinakartoitus

HKL järjesti 2.9.2016 infotilaisuuden, jossa kerrottiin markkinatoimijoille tulevasta kilpailutuksesta sekä kuultiin markkinatoimijoiden näkemyksiä pysäkkikatosten toteutuksesta sekä kilpailutuksesta.

Hankintailmoitus

HKL julkaisi hankintailmoituksen julkisten hankintojen ilmoituskanavassa HILMA:ssa 16.10.2016 ilmoituksen numerolla 2016-024938 sekä Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa (TED) ilmoituksen numerolla 2016/S 201-3683588.

Hankintamenettelyksi valittiin kilpailullinen neuvottelumenettely.

Osallistumishakemuksia saapui määräaikaan (3.11.2016) mennessä kaksi (2) kappaletta. Osallistumishakemuksen jättivät JCDecaux Finland Oy sekä Clear Channel Suomi Oy. Molemmat osallistumishakemuksen jättäneet ehdokkaat täyttivät tarjoajille asetetut vähimmäisvaatimukset.

Neuvottelut ja alustavat tarjoukset

HKL lähetti em. yrityksille neuvottelukutsut 2.12.2016. Ensimmäinen neuvottelukierros käytiin 13.12.2016. Neuvottelukierroksella käsiteltiin mm. kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä noudatettavia menettelyjä, ehdokkaiden teknistä ja aikataulullista toimintakykyä, tilaajan keskeisiä vaatimuksia hankinnalle sekä ehdokkaiden alustavia ehdotuksia ja näkemyksiä hankinnan toteuttamisesta.

Toinen neuvottelukierros käytiin 13.1.2017. Neuvottelukierroksella käsiteltiin alustavassa tarjouspyynnössä esitettyjä vähimmäisvaatimuksia, laadullisia arviointiperusteita ja hintakomponentteja.

Toisen neuvottelukierroksen jälkeen HKL pyysi 20.1.2017 tarjoajilta alustavat tarjoukset pysäkkikatosten suunnittelusta, toteutuksesta, ylläpidosta ja niiden käyttämisestä ulkomainontaan. Molemmat tarjoajat jättivät määräaikaan 3.2.2017 mennessä alustavat tarjoukset.

Kolmas neuvottelukierros pidettiin 13.2.2017. Neuvottelukierroksella käsiteltiin tarjoajan alustavaa tarjousta sekä hankinnan aikataulua. Neuvottelukierroksella HKL ilmoitti tarjoajille, että heidän tulee vielä ennen lopullisia tarjouksia jättää alustavat, mutta jo sitovat tarjoukset, joiden perusteella HKL tekee päätöksen, tullaanko hankinta toteuttamaan Hankintamallilla A (Investointimalli) vai Hankintamallilla B (Käyttöoikeusmalli). Investointimallissa HKL investoisi pysäkkikatoksiin enintään 5 000 000 euroa ja pysäkkikatokset jäisivät sopimuskauden jälkeen HKL:n omistukseen. Käyttöoikeusmallissa HKL ei investoisi pysäkkika-

toksiin ja pysäkkikatokset jäisivät tarjoajan omistukseen sopimuskauden jälkeen.

Alustavat sitovat tarjoukset pyydettiin tarjoajilta 16.3.2017. Ennen alustavien sitovien tarjousten jättämisen määräaika, HKL piti neljännen neuvottelukierroksen 21.4.2017. Neuvottelukierroksella käsiteltiin tarjoajien alustavaan sitovaan tarjoukseen liittyviä lisäkysymyksiä.

Molemmat tarjoajat jättivät alustavan sitovan tarjouksen määräaikaan 8.5.2017 mennessä. JCDecaux Finland Oy jätti alustavan sitovan tarjouksen käyttöoikeusmallista ja Clear Channel Suomi Oy investointimallista. HKL oli ilmoittanut alustavassa sitovassa tarjouspyynnössä ja käydyissä neuvotteluissa, että alustavien sitovien tarjousten perusteella HKL tekee lopullisen päätöksen hankintamallin vallinnasta sen mukaan, kumpi hankintamalleista on HKL:n kannalta tarkoituksenmukaisin ja taloudellisesti tehokkain.

Alustavaa sitovaa tarjousta koskevassa tarjouspyynnössä oli mainittu, että HKL:n pyytäessä lopullisen sitovan tarjouksen vallitsemastaan toteutusmallista, tarjoaja voi vielä parantaa, mutta ei huonontaa, antamaansa alustavaa sitovaa tarjousta.

Alustavien sitovien tarjousten perusteella HKL päätti, että investointimalli on HKL:n kannalta tarkoituksenmukaisin ja taloudellisesti tehokkain.

Lopulliset tarjoukset

HKL lähetti lopullisen tarjouspyynnön tarjoajille 15.5.2017 edellä selvitetyn prosessin jälkeen ja mukaisesti. Lopullisessa tarjouspyynnössä pyydettiin tarjoajilta siis tarjoukset investointimallista, jonka HKL oli valinnut lopulliseksi hankintamalliksi.

Määräaikaan 14.6.2017 mennessä molemmat tarjoajat jättivät lopullisen tarjouksen investointimallista. Molemmat tarjoukset täyttivät niille asetetut vähimmäisvaatimukset. Hankinnan vähimmäisvaatimukset on kuvattu esityslistan liitteessä (liite 1).

JCDecaux Finland Oy:n investointimallista antama tarjous sisälsi nykyisin käytössä olevien pysäkkikatosten peruskorjauksen seuraavasti:

- työalueen suojaus ja väliaikaisen pysäkkitolpan pystyttäminen
- maalauskorjaukset
- kuluneiden osien uusimiset
- naarmuuntuneiden lasien vaihdot
- saranoiden ja lukkojen tarkastukset ja mahdolliset vaihdot
- valaistuksen muuttamisen led-valaistukseksi

- pysäkkikatosten peruskorjaus ei edellytä HKL:n investointia.

Clear Channel Suomi Oy:n investointimallista antama tarjous sisälsi nykyisten pysäkkikatosten korvaamisen uusilla pysäkkikatoksilla siten, että HKL osallistuu investointiin 5.000.000,00 eurolla.

Tarjousten arviointi ja vertailu

HKL:n asiantuntijaryhmä vertaili tarjousten laatuun ja hintaan liittyvät asiat/osiot tarjouspyynnön mukaisesti käyttäen arviointi- ja vertailuperusteena kokonaistaloudellista edullisuutta seuraavasti:

- enimmäispistemäärä vuokratuotosta ja laadusta yhteensä 200 arviointipistettä, vuokratuotosta enimmäispistemäärä oli 120 ja laadusta vastaavasti 80
- tarjous, joka antaa parhaan vuokratuoton (vertailussa käytetty vertailuhinta), sai 120 arviointipistettä, ja toinen tarjous pisteytettiin kaavalla: ao. tarjoajan vertailuhinta / korkein vertailuhinta x 120
- vertailuhinnassa huomioitiin HKL:n investointiosuus
- tarjousten laatuasiat, -osiot, pisteytettiin tarjouspyynnössä esitettyjen arviointiperusteiden mukaisesti
- tarjous, joka sai laatupisteitä enemmän (vertailussa käytetty laatupistemäärä) sai 80 arviointipistettä ja toinen tarjous pisteytettiin kaavalla: ao. tarjoajan vertailuhinta / korkein laatupistemäärä x 120.

Tarjoajien vuokratuoton ja laadun arvioinnista saamat arviointipisteet laskettiin yhteen ja lopullinen vertailu tarjousten kesken tehtiin kunkin tarjoajan saaman arviointipisteiden kokonaispistemäärän perusteella. Tarjoajat saivat arviointipisteitä seuraavasti:

Tarjoaja	Hinta	Laatu	Yht.
1. JCDecaux Finland Oy	120	65,66	185,66
2. Clear Channel Suomi Oy	12,50	80	92,50

Tarjousten vertailutaulukko on esityslistan liitteenä (liite 1).

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Jan Koskenmäki, projektipäällikkö, puhelin: 310 35399
jan.koskenmaki(a)hel.fi

Liitteet

29.06.2017

Asia/10

1 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Tarjoajat
Hankinta
Projektipäällikkö
Rakennusmestari

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1

§ 31

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä asiat tiedoksi.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto (Kvsto)

Kvsto 7.6.2017 § 255

Kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestarin valinta vuonna 2017 alkavaksi valtuuston toimikaudeksi
HEL 2017-003335 T 00 00 02

Kvsto 7.6.2017 § 271

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan jäsenten valinta vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi
HEL 2017-003131 T 00 00 02

Kvsto 7.6.2017 § 283

Maunulan Pirjontien ja Pirkkolantien ympäristön asemakaava ja asemakaavan muuttaminen (nro 12420)
HEL 2014-015024 T 10 03 03

Kvsto 7.6.2017 § 284

Fallkullan kiilan asemakaava ja asemakaavan muuttaminen (nro 12380)
HEL 2015-002917 T 10 03 03

Kvsto 7.6.2017 § 285

29.06.2017

Asia/11

Kontulan keskuksen, Lirokujan ja Keinulaudantien alueen asemakaavan muuttaminen (nro 12088)
HEL 2011-007132 T 10 03 03

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Kaupunginhallitus (Khs)

Khs 12.6.2017 § 665

Kaupunginhallituksen määräämät rajat liikenneliikelaitokselle
HEL 2017-006363 T 00 01 00

Khs 12.6.2017 § 673

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

===

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 21 tekemiä päätöksiä:
Liikennelaitos-liikelaitos 23.5.2017

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 32

Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi, että johtokunnan puheenjohtajan ilmoitukset 1.6. – 20.6.2017, ettei ota/esittele otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi seuraavia toimitusjohtajan ja yksiköiden johtajien tekemiä päätöksiä:

Toimitusjohtaja	§ 1 – 7
Yhteiset palvelut, hallintojohtaja	§ 1 – 2
Toiminnanohjaus, yksikön johtaja	§ 1
Infra ja kalusto, yksikön johtaja	
Kunnossapito, yksikön johtaja	§ 41 ja 1 – 7
Liikennöinti, yksikön johtaja	

[Linkki päätöksiin](#)

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.06.2017

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 21, 23, 24, 25, 27, 31 ja 32 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 22 ja 29 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

29.06.2017

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 26, 28 ja 30 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankinta-oikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

29.06.2017

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisu.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolta hankintaoikaisu vaaditaan, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Toinen linja 7 A
Helsinki 53

Puhelin
3101071
Faksi

Y-tunnus

Tilinro

Alvno

29.06.2017

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa halua vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

29.06.2017

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

29.06.2017

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 2000 euroa, jos hankinnan arvo on alle 1 miljoona euroa; 4000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja alle 10 miljoonaa euroa; ja 6000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

29.06.2017

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Laura Rissanen
puheenjohtaja

Heli Hietala
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Jessica Karhu

Perttu Hillman

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 07.07.2017.